

عنوان مقاله:

تاملی در براهین وحدت وجود براساس تعلیقات امام خمینی بر مصباح الانس

محل انتشار:

دو فصلنامه پژوهش های هستی شناختی، دوره 7، شماره 13 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

غلامرضا حسین پور - دکتری عرفان اسلامی از پژوهشکده امام خمینی(س) و انقلاب اسلامی

خلاصه مقاله:

مفتاح الغیب، نخستین اثری است که رسماً در علم عرفان نظری توسط صدرالدین قونوی نگاشته شد و مصباحالانس اثر شمس الدین فناری نیز چنان شرحی تفصیلی در این زمره است که در استدلالی کردن مباحث عرفانی سهم بسزایی دارد. عارفانی چون امام خمینی از جمله محققانیاند که تعلیقات آنها در تبیین و ایضاح مقاصد مصباحالانس، بسیار مفید بوده است. اما این جستار، منظومه‌های از براهین وحدت شخصی وجود را، براساس تعلیقات امام خمینی بر مصباحالانس، استخراج میکند و سپس به ارزیابی این استدلالات، براساس ایضاحات، تبیینات و انتقادات امام می‌نشیند. مهمترین نقدهای امام بر براهین وحدت وجود و شبهاتی که علیه آن مطرح شده است، حول دو محور خلط مفهوم به مصداق و یا حمل ذاتی اولی به حمل شایع صناعی و خلط وجود مطلق با مطلق وجود است. از نظر امام، این نوع شبهات که ناشی از خلط مفهوم با مصداق هستند، میان وجود مطلق مفهومی و عینی تفاوتی قایل نیستند، در صورتی که اطلاق مورد نظر در باب حق تعالی، مشتمل بر وجود عینی است. امام معتقد است که این براهین، بر واجبالوجود اقامه نمیشوند، بلکه بر طبیعت وجود اقامه میشوند و مدعی اند اگر مطلق وجود برداشته شود، واجبالوجود هم برداشته میشود. در صورتی که مطلق یا طبیعت وجود، اعم از وجود واجب و ممکن یا مطلق و مقید است.

کلمات کلیدی:

وحدت وجود، امام خمینی، قونوی، فناری، صدرالمتهلین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/796457>

